

BIBLIOTERAPIA I BAJKOTERAPIA

Bibliografia adnotowana w wyborze za lata 2004-2007

WYDAWNICTWA ZWARTE

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

1. BIBLIOTERAPIA : Z zagadnień pomocy niepełnosprawnym użytkownikom książki / red. Małgorzata Fedorowicz, Tomasz Kruszewski. - Toruń : Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2005

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Bełchatowie lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

Publikacja jest drugim tomem książki zbiorowej poświęconej biblioterapii, przygotowanej w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii UMK w Toruniu. Dotyczy biblioterapii w nowoczesnym ujęciu służącej pomocy niepełnosprawnym użytkownikom biblioteki z wykorzystaniem różnorodnych technologii. Zawiera prace dotyczące m. in. takich zagadnień jak: śmiechoterapia, biblioterapia ekspresyjna, kinoterapia, wideoterapia.

2. BIBLIOTERAPIA w praktyce : poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów / red. Ewelina J. Konieczna. - Wyd. 2 popr. - Kraków : Impuls, 2006

W książce przedstawiono scenariusze przeznaczone do pracy z grupą. Głównym celem zamieszczonych tekstów jest profilaktyka oraz praca z emocjami. Scenariusze mogą znaleźć zastosowanie zarówno na zajęciach dydaktycznych, jak i socjoterapeutycznych, czy spotkaniach z grupą wsparcia. Książka jest nie tylko źródłem pomysłów do pracy z grupą, ale również poradnikiem, w jaki sposób pisać własne, autorskie scenariusze biblioterapeutyczne. Realizatorami przedstawionych tekstów mogą być nauczyciele szkół szczebli podstawowych, gimnazjalnych, zawodowych oraz licealnych. Mogą być one proponowane uczniom w ramach zajęć dydaktycznych i pozalekcyjnych (np. w świetlicach terapeutycznych).

3. BORECKA Irena : Biblioterapia formą terapii pedagogicznej : skrypt dla studentów pedagogiki. - Wałbrzych : Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2001

Skrypt ten przygotowano z myślą o studentach pedagogiki, którzy w przyszłości będą pracować w różnych placówkach oświatowych. Ma on za zadanie jedynie zasygnalizować, w jaki sposób można pomóc dzieciom i młodzieży, stosując środki czytelnicze i biblioterapeutyczne. Biblioterapia, jako forma psychicznego wsparcia, od wielu już lat znajduje zastosowanie w psychoterapii, coraz częściej stosuje się ją również w leczeniu dzieci przewlekle chorych. Cele i zadania biblioterapii są zbieżne z założeniami terapii pedagogicznej, a niektóre techniki stosowane w obu dyscyplinach mogą się uzupełniać.

4. BRETT Doris : Bajki, które leczą. Cz. 1 / przekł. Małgorzata Trzebiatowska. - Wyd. 2 w jęz. pol. - Gdańsk : GWP, 2003

Autorka pokazuje, w jaki sposób nawiązać kontakt z dzieckiem w różnych etapach dorastania, stosując metodę, która nie tylko rozwiązuje problemy dziecka, ale też umacnia więź pomiędzy nimi a jego rodzicami. Opowiadania zawarte w publikacji dotyczą następujących problemów: lęki, koszmary nocne, następane dziecko w rodzinie, pierwsze dni w przedszkolu, śmierć, ból, pobyt w szpitalu, odprężenie.

5. BRETT Doris : Bajki, które leczą. Cz. 2 / przekł. Hanna Dankiewicz. - Wyd. 2 w jęz. pol. - Gdańsk : GWP, 2003

Jest to druga część zbioru opowiadań terapeutycznych. Porusza następującą problematykę: lęk przed ciemnością, moczenie nocne, nieśmiałość, dzieci kompulsywne i perfekcjonistyczne, dokuczanie, rozwód, nowa rodzina, rodzeństwo, dzieci alkoholików, relaksacja. Książka zawiera bibliografię do przedmiotu.

6. FRANASZCZUK-TRUSZKOWSKA Marta : *Biblioterapia dla klas IV-VI szkoły podstawowej*. - **Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2006**

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Bełchatowie lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

Niniejsza publikacja to zbiór scenariuszy zajęć biblioterapeutycznych dla klas IV-VI, przygotowany z myślą o wychowawcach, którym nie są obce problemy młodzieży, takie jak: nieumiejętność radzenia sobie ze złością, agresją, niskie poczucie wartości, brak asertywności, używki. Zebrane tu konspekty opracowano między innymi na podstawie fragmentów relacji nastoletniej narkomanki *My dzieci z dworca ZOO*, fragmentu powieści F. Molnára *Chłopcy z Placu Broni*, opowiadań terapeutycznych E. Meyer-Glitzky oraz D. Brett.

Publikacja ma na celu odnalezienie w literaturze wartości, które pomogą uporządkować rzeczywistość, dostrzec pozytywne aspekty codzienności.

7. JASZCZYK Agnieszka, KOCHANIAK Beata : *"CZARODZIEJSKI pyłek", czyli metafora i bajka we wspomaganie rozwoju małego dziecka : Przykładowe bajki o charakterze terapeutycznym z zakresu akceptacji i tolerancji drugiego człowieka oraz niwelowania lęków i obaw towarzyszących małym dzieciom : Przykładowe scenariusze zajęć do wykorzystania w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym*. - **Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2006**

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Radomsku lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

Książka adresowana jest do wszystkich nauczycieli i opiekunów, którzy na co dzień mają kontakt z dziećmi w wieku przedszkolnym, zwłaszcza uczęszczającymi do grup integracyjnych. Książkę można podzielić na część teoretyczną, która dotyczy wykorzystania bajek w pracy z dziećmi, oraz praktyczną, zawierającą bajki o charakterze terapeutycznym, a także scenariusze zajęć z zakresu bajki i metafory z uwzględnieniem poszczególnych problemów.

8. JĘDRZEJEWSKA-WRÓBEL Roksana : *Lucjan lew, jakiego nie było / il. Joanna Jung*. - **Warszawa : ING Bank Śląski : Muchomor, 2005**

Ten biblioterapeutyczny projekt literacki powstał z myślą o dzieciach będących pod opieką lekarzy. Intencją autorki jest pomoc małym pacjentom w przetrwaniu trudnych chwil w czasie leczenia. Zaproponowane w publikacji bajki mają na celu wesprzeć psychicznie i emocjonalnie dzieci hospitalizowane, poddawane wielu zabiegom medycznym, zwłaszcza zaś pacjentów oddziałów onkologicznych. Kontakt z książką przynosi pozytywne rezultaty terapeutyczne takie jak podniesienie nastroju dziecka chorego, stworzenie możliwości oderwania się od sytuacji niekorzystnej z punktu widzenia jego poczucia bezpieczeństwa.

9. KOZŁOWSKA Anna : *Zaczarowane bajki, które leczą : dla dzieci i dorosłych*. - **Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2007**

Książka zawiera 28 bajek. Opowiedziane historie odzwierciedlają przeżywane dziecięce problemy, a także pomagają w szukaniu rozwiązań. Niektóre z propozycji przeznaczone są dla dorosłych. Mówią o potrzebach rodziców, a także o tym, w jaki sposób są one zaspokajane.

Bajki zostały podzielone na trzy części: *Bajki dla małych dzieci, Bajki dla dzieci szkolnych oraz Bajki dla rodziców*. Każda z bajek opatrzona jest opisem problemu, jaki jest w niej poruszany. Do niektórych dołączone zostały rysunki, które ilustrują najbardziej istotne chwile w opowiedzianej historii.

10. KRUSZEWSKI Tomasz : *Biblioterapia w działaniach placówek opiekuńczo-wychowawczych*. - **Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne "AKAPIT", 2006**

Poruszona w książce problematyka dotyczy spraw istotnych dla efektywnych działań wychowawczo-socjalizacyjnych. Praca ta oprócz walorów porządkująco-wyjaśniających problematykę i metodologię biblioterapii, ma także wymiar praktyczny: przedstawia bowiem implementację metody biblioterapeutycznej w instytucjach wychowania zastępczego. Efekty uzyskane w pracy (tak wnioski płynące z analizy piśmiennictwa, jak i przeprowadzonych badań) zostały sformułowane w sposób jasny i świadczą o kompetencji autora w tym zakresie i Jego predyspozycjach naukowo-badawczych.

11. KSIĄŻKI, które pomagają żyć : rewalidacyjna i terapeutyczna funkcja książki w zakładach opieki zdrowotnej : materiały z ogólnopolskiego seminarium w UstroniuZawodziu, 7-9 czerwca 1999 r. / oprac. mater. Elżbieta Barbara Zybert. - **Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2000**

Publikacja jest zbiorem referatów wygłoszonych w roku 1999 na Ogólnopolskim Seminarium poświęconym problemom książki i biblioteki w szpitalach, sanatoriach i domach opieki społecznej. Program seminarium obejmował trzy grupy zagadnień: *sytuację formalno-prawną bibliotek szpitalnych, metody i formy pracy w bibliotekach szpitalnych oraz przygotowanie specjalistów do pracy biblioterapeutycznej*. Wśród publikacji znajdują się prace poświęcone m. in. takim zagadnieniom jak: biblioterapia indywidualna i grupowa, kształcenie biblioterapeutów, literatura przydatna w pracy terapeuty oraz specjalizacja studentów w zakresie biblioterapii.

12. MEYER-GLITZA Erika : *Kiedy Pani Złość przychodzi z wizytą : terapeutyczne opowiadania dla impulsywnych dzieci* / [Tłumaczyła z niem.] **Magdalena Jałowiec**. - **Kielce : Wydawnictwo "Jedność", 2001**

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Radomsku lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

Książka zawiera opowiadania, które mają pomóc impulsywnym dzieciom w opanowaniu agresywnych skłonności i przeobrażeniu ich w cenną energię życiową.

13. NIESŁUCHOWSKA Anna : *Bajki i opowiadania w terapii i psychoedukacji dzieci*. - **Płock : "Iwanowski" Wydawnictwo i Poligrafia, [200?]**

Pozycja powstała z myślą o pedagogach, terapeutach oraz rodzicach. Zawiera pięć historii pomocnych w rozpoczęciu rozmowy z dzieckiem na trudny temat, w skierowaniu jego uwagi na własne kłopoty lub wyjaśnieniu skomplikowanej sytuacji rodzinnej. Intencją autorki jest także zainspirowanie dorosłych do przyjrzenia się własnemu życiu i relacjom z ludźmi, odkrycia swoich problemów i własnych ograniczeń.

14. POTEPSKA Elżbieta, SOBIESKA-SZOSTAKIEWICZ Grażyna : *Rozwój empatii i kompetencji społecznych : program wychowawczo-terapeutyczny*. - **Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2003**

Publikacja powstała z myślą o wychowankach placówek resocjalizacyjnych. Jest to program przygotowujący młodzież trudną do pozytywnego funkcjonowania w rodzinie i środowisku lokalnym. Program składa się z dwóch głównych części: biblioterapeutycznej z elementami dramy, rozwijających empatię, wrażliwość emocjonalną i twórczość oraz treningu umiejętności prospołecznych uczącego bardziej efektywnych sposobów współżycia z ludźmi. W książce zwarte są scenariusze lekcji oraz uwagi dotyczące organizacji zajęć i realizacji programu.

15. ROGGE Jan-Uwe : *Krótkie opowiadania na pokonanie strachu* / [przekł. z jęz. niem. **Justyna Rajczyk**]. - **Kielce : Wydawnictwo "Jedność", cop. 2005**

Autor - znany terapeuta rodzinny i autor bestsellerów, proponuje dziesięć opowiadań mówiących o strachu, o tym jak dzieci stawiają mu czoła, jak sobie z nim radzą, jak wzmocnione wychodzą z konfrontacji ze swoimi lękami i jak zdobywają poczucie pewności siebie.

Publikacja zawiera również część teoretyczną, uwagi od autora, wskazówki dla rodziców oraz płytę CD. Każde opowiadanie opatrzone zostało adnotacją na temat poruszanego w nim problemu.

16. SCHIEDER Brigitta : *Bajki dodają odwagi : wychowanie ku wartościom i rozwój osobowości* / [przekł. **Małgorzata Kowalik**]. - **Kielce : "Jedność", cop. 2006**

Książka zawiera ludowe opowiadania, które opowiadają nie tylko o tym, że można żyć i być szczęśliwym w trudnych warunkach, lecz także wskazują na wewnętrzną postawę, dzięki której możemy znaleźć i kroczyć ścieżką prowadzącą ku spełnieniu. Poprzez identyfikację z decyzjami i mądrym, stosownym działaniem w bajkach, wzmacniamy własną odwagę, by stawić czoła napotkanym trudnościom.

17. SIENKIEWICZ Marta : *Dom przy ulicy Zwyczajnej* / [ilustracje **Ewa Beniak-Haremska**]. - **Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2006**

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Radomsku lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

Dom przy ulicy Zwyczajnej to ciepła i pełna humoru powieść dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat, ale nie tylko. Chętnie też sięgną po nią ich rodzice, choćby po to, żeby wspólnie z dziećmi odkrywać tajemnice pewnego domu przy ulicy Zwyczajnej. Akcja książki toczy się we współczesnym mieście, na zwykłej z pozoru uliczce. Pewnego dnia pojawia się na niej dwójka głównych bohaterów naszej powieści: Kubuś i jego młodsza siostra, Małgosia. Trafiają do pewnego tajemniczego domu, w którym mają odtąd mieszkać pod opieką swojego dziadka i jego kuzynki, Matyldy. I choć na początku czują się w owym starym domu trochę nieswojo, to szybko odkrywają, że jest to miejsce równie niezwykle, jak cała ulica, która zwyczajna wydaje się być tylko z nazwy.

Dom przy ulicy Zwyczajnej jest książką, która pomaga rozwijać wyobraźnię i pozwala czytelnikowi stworzyć swój własny magiczny świat. Uczy także dostrzegać niezwykłość i piękno w ludziach i rzeczach na pozór banalnych, nieciekawych, wobec których tak często pozostajemy obojętni.

18. SZELIGA Katarzyna : *Historia Guziółka czyli Jak tworzyć i wykorzystywać bajki i opowiadania w biblioterapii oraz rozwoju aktywności twórczej dziecka w wieku przedszkolnym : poradnik dla dzieci, rodziców i nauczycieli*. - **Kraków : Impuls, 2005**

Prezentowana publikacja porusza zagadnienia z zakresu arteterapii (biblioterapii) oraz rozwijania aktywności twórczej. Jej celem jest zachęcenie do wspólnych rozmów dzieci i rodziców i wyciąganie z

tychy rozmów wniosków. Książka zawiera również porady wychowawcze. Celem związanym z aktywnością twórczą dzieci jest zachęcenie do twórczego działania (scenariusze) oraz własnej twórczości poprzez układanie przez dzieci bajek i opowiadań.

Książka adresowana jest do dzieci, rodziców i nauczycieli. Dzieciom pozwala zrozumieć punkt widzenia dorosłych, zachęca do dziecięcej twórczości i rozmów z rodzicami. Rodzicom wskazuje tematy do dyskusji z dzieckiem oraz daje wskazówki wychowawcze. Nauczycielom podsuwa różne możliwości wykorzystania bajek i zachęca do aktywności twórczej.

Płyta CD stanowi komplet z książką i zawiera prace plastyczne dzieci z ich zdjęciami, scenariusze zabaw i zajęć wraz z pomocami.

19. WRONA Helena : *Mała Zuzia* / il. Wojciech Górski. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne PARPA, 2006

Publikacja została wydana przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Wydawnictwo Edukacyjne *dzieciom*. Jest to bajka terapeutyczna przeznaczona przede wszystkim dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Polecana jest jako narzędzie pracy psychologów, pedagogów i terapeutów pracujących z dziećmi. Intencją autorki jest dotarcie do świata dziecięcych marzeń, lęków i problemów, z którymi nie potrafią one sobie poradzić.

20. WRONA Helena : *Rodzina Misiów* / il. Wojciech Górski. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne PARPA, 2005

"Rodzina Misiów" - to bajka terapeutyczna, która może być niezwykle skutecznym narzędziem w pracy psychologów, pedagogów i terapeutów pracujących z dziećmi. Książka pomaga dziecku funkcjonującemu w rodzinie alkoholowej pozbyć się przytłaczającego poczucia winy, dotknąć bolesnych tematów związanych z uzależnieniem rodziców, odrzuceniem, poniżeniem, dysharmonijnym i pozbawionym ciepła rodzinnego domem. Bajka terapeutyczna, posługując się językiem symboli, przełamuje bariery językowe i pomaga dzieciom w rozwiązywaniu ich problemów.

21. ZELENAY Ewa : *Bajkowe mosty czyli całkiem inne bajki rodzinne : terapeutyczne opowiadania*. - Kielce : "Jedność", cop. 2007

(Pozycja dostępna w Filii BPP w Tomaszowie Maz. lub w ramach usługi wypożyczeń międzybibliotecznych)

"Bajkowe mosty" to książka nie tylko dla dzieci, ale i rodziców. W 28 bajkach nie ma baśniowego świata, lecz jest realna rzeczywistość, bliska ludziom współczesnym. Teksty uczą, jak pokonać niesprawiedliwość i zło, w jaki sposób odnaleźć się w sytuacjach trudnych dla dziecka. Bohaterowie są powszechnie znani, to pory roku, dynia, fasolki, strumień, drzewo, muszelka czy cebulka. Mają oni takie same problemy, jak ludzie. Wniosek z opowieści napawa optymizmem: życie trzeba zaakceptować i pokochać, co nie oznacza, że należy godzić się ze złem.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelnicy Biblioteki Pedagogicznej i/lub Jej Filiach)

CHMIELEWSKA Olga : *Biblioterapia // Życie Szkoły*. - 2005, nr 10, s. 29[607]-31[609]

Jak książka sięga w głąb psychiki i ją kształtuje.

CICHONŃ-PIASECKA Małgorzata : *Baśnioterapia w rehabilitacji dzieci upośledzonych umysłowo*. -

Bibliogr. // *Szkoła Specjalna*. - 2005, nr 1, s. 53-58

Wykorzystanie głównie motywu "głupiego Jasia" - przykłady baśni i filmu ("Forest Gump").

CYRKLAFF Magdalena : *Wykorzystanie fragmentów powieści Josteina Gaardera do tworzenia warsztatów biblioterapeutycznych // Wychowanie na co Dzień*. - 2007, nr 6, wkł. metodyczna s. I-IV

DURDA Dorota : *Przemoc w literaturze pięknej // Niebieska Linia*. - 2007, nr 3, s. 24-28

Dotyczy utworów z literatury pięknej poruszających problematykę przemocy.

GRUDNIEWSKA Ewa, KUBASIŃSKA Beata : *Terapia z wykorzystaniem baśni // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2004, nr 10, s. 47-48

KONOPNICKA Iwona : *Terapia czytelnicza // Życie Szkoły*. - 2007, nr 5, s. 12-18

Pojęcie i rys historyczny.

KRUSZEWSKI Tomasz : *Uwarunkowania powodzenia społecznego usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych : wnioski z obserwacji i propozycja działań*. - Bibliogr. // *Szkoła*

Specjalna. - 2005, nr 2, s. 102-112

Wykorzystanie biblioterapii do poprawy procesu socjalizacji.

KRZYŚKA Sławomir Maciej : *Terapeutyczne aspekty poezji* // Edukacja i Dialog. - 2006, nr 8, s. 61-66

Wykorzystanie wierszy w biblioterapii.

MAGICZNA siła baśni : wywiad z Marią Molicką / rozm. przepr. Emilia Mela // Życie Szkoły. - 2007, nr 5, s. 53-56

Pojęcie biblioterapii i bajkoterapii. Podział bajek na psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne, relaksacyjne.

MOLICKA Maria : *Baśniowa terapia* // Psychologia w Szkole. - 2005, nr 4, s. 63-71

Bajki relaksacyjne, bajki psychoedukacyjne, bajki psychoterapeutyczne.

MOLICKA Maria : *Baśń i bajka w terapii dzieci z zaburzeniami depresyjnymi. Cz. 2* // Remedium. - 2005, nr 4, s. 8-9

NOWACZYK Beata : *Terapeutyczna rola biblioteki szkolnej* // Wychowanie na co Dzień. - 2007, nr 3, s. 14-16

STALMACH Anna : *Bajki mogą leczyć. [Cz. 2]* // Gazeta Szkolna. - 2004, nr 36, s. 14-15

STALMACH Anna : *Bajki terapeutyczne. [Cz.1]* // Gazeta Szkolna. - 2004, nr 37, s. 15

SZULC Wita : *Bajki nie-bajki i bajkoterapia*. - Bibliogr. // Życie Szkoły. - 2006, nr 6, s. 5-11

Niwelowanie dziecięcych lęków przez opowiadanie historyjek.

SZULC Wita : *Wykorzystanie do celów terapeutycznych metaforycznych znaczeń bajki o Czterech muzykantach z Bremy* // Kwartalnik Edukacyjny. - 2006, [nr] 2, s. 48-54

Bajka braci Grimm.

TOMASZEWSKA Joanna, KOŁYSZKO Wojciech : *Rosnąc na magicznym drzewie* // Niebieska Linia. - 2007, nr 2, s. 8-11

Projekt "Wiem-Czytam-Tworzę".

TRELLA Violetta, WOJCIECHOWSKA Katarzyna : *Zastosowanie komputera w biblioterapii : współpraca między terapeutą i informatykiem w bibliotece dziecięco-młodzieżowej*. - Bibliogr. // Poradnik Bibliotekarza. - 2005, [nr] 7/8, s. 10-12

UNGEHEUER-GOŁĄB Alicja : *O tym, jak lektura Dzieci z Bullerbyn Astrid Lindgren ratuje przed "czarną nocą"*. - Bibliogr. // Guliwer. - 2005, nr 1, s. 14-17

DOKUMENTY ELEKTRONICZNE

IPPOLDT Lidia : *Biblioterapia formą edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością* // W: Konspekt [Dokument elektroniczny]. - 2006, nr 2-3. - Tryb dostępu:

<http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/27/index.php?i=008>

IPPOLDT Lidia : *Biblioterapia w kształceniu i pracy bibliotekarza* // W: Konspekt [Dokument elektroniczny]. - 2004, nr 19. - Tryb dostępu: <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/19/ippoldt.html>

Zobacz także zestawienia bibliograficzne:

[Biblioterapia](#)

[Rola bajki i baśni w edukacji dzieci](#)

[Edukacja czytelnicza i medialna](#)

**WIĘCEJ TEMATYCZNYCH ZESTAWIENÍ BIBLIOGRAFICZNYCH
ZNAJDZIECIE PAŃSTWO NA NASZYM INTERNETOWYM SERWISIE
<http://www.pedagogiczna.edu.pl>**